

CENTRUM MEDYCZNE KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO

Program specjalizacji
W
SURDOLOGOPEDII

Program dla osób posiadających tytuł zawodowy magistra na kierunku
logopedia

Warszawa 2010

PROGRAM PRZYGOTOWAŁ ZESPÓŁ EKSPERTÓW:

Prof. dr hab. Henryk Skarżyński - konsultant krajowy w dziedzinie audiologii i foniatrii
Prof. dr hab. Jagoda Cieszyńska – przedstawiciel konsultanta krajowego
Dr n.med. Agata Szkiełkowska – przedstawiciel konsultanta krajowego
Dr Zdzisław Marek Kurkowski – przedstawiciel Polskiego Towarzystwa Logopedycznego
Dr n.hum. Danuta Emiluta-Rozya – przedstawiciel Polskiego Kolegium Logopedycznego
Mgr Magdalena Kiliszek – przedstawiciel Polskiego Związku Logopedów

I. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-PROGRAMOWE

A) Cele kształcenia i uzyskane kompetencje zawodowe

Celem kształcenia specjalizacyjnego w dziedzinie surdologopedii jest przygotowanie logopedy do prowadzenia diagnozy i terapii osób z zaburzeniami słuchu, w szczególności do nabycia umiejętności oceny i kształtowania języka u dzieci z prelingwalnymi znacznymi i głębokimi ubytkami słuchu. Surdologopeda powinien być przygotowany do pracy zespołowej z audiologiem-foniatrą, surdopsychologiem, surdopedagogiem i audioprotetykiem

Uzyskane kompetencje zawodowe.

Absolwent studiów specjalizacyjnych w dziedzinie surdologopedii uzyska szczególne kwalifikacje umożliwiające:

1. Diagnozę percepcji mowy, kompetencji językowej i komunikacyjnej oraz artykulacji;
2. Przygotowanie programu terapii surdologopedycznej;
3. Prowadzenie zajęć rozwijających umiejętność rozumienia oraz tworzenia wypowiedzi słownych, czyli nabywania kompetencji językowych, a także kompetencji komunikacyjnych u osób z różnymi zaburzeniami słuchu;
4. Prowadzenia zajęć w zakresie nabywania umiejętności czytania i pisanania u dzieci z różnymi zaburzeniami słuchu;
5. Prowadzenie zajęć rozwijających funkcje psychomotoryczne i poznawcze;
6. Wprowadzanie elementów metod wspomagających i alternatywnych, (np. fonogesty, totalna komunikacja, język migowy);
7. Współpracę z członkami wielospecjalistycznego zespołu leczniczo-rehabilitacyjnego i orzeczniczego;
8. Prowadzenie prac badawczych i opracowywanie publikacji naukowych.

Ponadto specjalista w dziedzinie surdologopedii będzie uprawniony do:

1. Przygotowania pisemnej opinii surdologopedycznej dotyczącej wyników diagnozy surdologopedycznej noworodków, niemowląt, dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych z uszkodzeniami i/lub dysfunkcjami narządu słuchu,
2. Formułowania pisemnych i ustnych zaleceń na podstawie diagnozy surdologopedycznej na temat sposobów postępowania w innych placówkach służby zdrowia i oświatowych, w jakich przebywają noworodki, niemowlęta, dzieci, młodzież i osoby dorosłe z uszkodzeniami i/lub dysfunkcjami układu słuchowego, u których występują zaburzenia w rozwoju i/lub przebiegu komunikacji werbalnej,
3. Wskazywania badań specjalistycznych niezbędnych do postawienia diagnozy surdologopedycznej,
4. Współpracy z innymi specjalistami w procesie diagnozowania i usprawniania noworodków, niemowląt, dzieci, młodzieży i dorosłych z uszkodzeniami i/lub

dysfunkcjami narządu słuchu, u których występują zaburzenia w rozwoju i/lub przebiegu komunikacji werbalnej,

5. Konsultowania i instruowania rodziny pacjenta i osób mu najbliższych o zalecanych metodach i formach terapii mowy oraz rokowaniach,
6. Uczestniczenia w komisjach i zespołach orzekających o potrzebie świadczeń specjalnych (zespoły wczesnego wspomaganie, ośrodki rehabilitacyjne i opieki specjalnej) i socjalnych (renty, leczenie i świadczenia rehabilitacyjne) zależnie od wieku pacjenta oraz placówki orzekającej.

B) Czas trwania specjalizacji

Specjalizacja trwa 18 miesięcy i obejmuje kształcenie teoretyczne w wymiarze 250 godzin oraz praktyczne – staże kierunkowe - w wymiarze 250 godzin. W trakcie specjalizacji kandydat powinien odbyć staż podstawowy w wysokości 1200 godzin wykonywania czynności zawodowych zgodnych z programem specjalizacji. *(staż podstawowy wynika z zatrudnienia osoby realizującej program specjalizacji)*

C) Sposób organizacji specjalizacji

Kształcenie specjalizacyjne prowadzone jest zgodnie z programem specjalizacji i kończy się egzaminem. Kierownik specjalizacji na podstawie programu przygotowuje indywidualny plan specjalizacji określający warunki i przebieg specjalizacji zapewniający opanowanie wiadomości i nabycie umiejętności praktycznych określonych w programie specjalizacji. Kształcenie specjalizacyjne realizowane jest w ramach modułów specjalizacji z wykorzystaniem form i metod kształcenia przewidzianych dla tych modułów. Odbywa się poprzez uczestniczenie w kursach, konferencjach naukowych, warsztatach, a także przez udział w stażach w wytypowanych instytucjach, samokształcenie drogą studiowania piśmiennictwa, przygotowanie pracy pogłądowej lub oryginalnej oraz nabywanie doświadczenia w wyniku realizacji zadań praktycznych.

Tryb i warunki zaliczenia poszczególnych elementów kształcenia teoretycznego i praktycznego omówione są przy każdym module specjalizacyjnym.

Postępowanie kwalifikacyjne

Do specjalizacji może przystąpić osoba spełniająca wymagania rozporządzenia co do posiadanych kwalifikacji i wykonywania czynności zawodowych zgodnych z programem specjalizacji.

Postępowanie kwalifikacyjne do specjalizacji odbywa się na podstawie formalnej oceny wniosku kandydata. O zakwalifikowaniu kandydata do specjalizacji w dziedzinie surdologii decyduje komisja kwalifikacyjna powołana przez kierownika jednostki kształcącej.

Celem rozmowy kwalifikacyjnej jest określenie przydatności kandydata do rozpoczęcia specjalizacji w surdologii oraz wyłonienie najlepszych kandydatów rokujących pomyślnie ukończenie specjalizacji.

Rozmowa powinna przede wszystkim dotyczyć motywacji kandydata do podjęcia specjalizacji, podstawowej wiedzy surdologicznej, ale także treści merytorycznych związanych z zastosowaniem dziedziny specjalizacji w medycynie.

Zakres rozmowy kwalifikacyjnej powinien obejmować następujące elementy:

- a) motywacja kandydata,
- b) podstawowa wiedza z surdologii

- c) dotychczasowe doświadczenie zawodowe kandydata (osiągnięcia, staż pracy, dorobek naukowy),
- d) dotychczas ukończone kształcenie podyplomowe (kursy, staże, inne szkolenia) w szczególności tematycznie związane z przedmiotem specjalizacji,
- e) znajomość języków obcych.

Każdy z elementów rozmowy kwalifikacyjnej powinien być oceniany odrębnie i niezależnie przez każdego z członków komisji, według wybranej skali punktowej, a sumaryczna ocena punktowa stanowi ostateczny wynik rozmowy kwalifikacyjnej. Na podstawie ostatecznego wyniku punktowego ustalana jest lista rankingowa kandydatów. W przypadku identycznej punktacji osób ubiegających się o jedno miejsce głos rozstrzygający ma przewodniczący komisji kwalifikacyjnej.

D) Zakres specjalizacji – wymagana wiedza teoretyczna i umiejętności praktyczne

1. Szczegółowy zakres wymaganej wiedzy teoretycznej:

- Anatomia i fizjologia procesu słyszenia
- Wybrane zagadnienia z audiologii klinicznej, w szczególności znajomość podstawowych metod diagnozy i interpretacja wyników badań;
- Wpływ uszkodzenia narządu słuchu na rozwój dziecka;
- Budowa, dopasowanie i zastosowanie aparatów słuchowych, implantów słuchowych oraz innych urządzeń technicznych wspomagających słyszenie
- Podstawy wiedzy o komunikacji językowej i kształtowaniu języka dzieci z zaburzeniami słuchu
- Zasady budowania programów logopedycznych dla dzieci z wadami słuchu;
- Metody oceniania stanu rozwoju mowy osób z zaburzeniami słuchu;
- Fonetyka akustyczna i audytywna oraz patofonetyka
- Wychowanie słuchowe [stymulowanie percepcji słuchowej];
- Metody audytywno-werbalne (z uwzględnieniem form pracy dostosowanych do wieku podopiecznych)
- Metodyka pracy surdologopedycznej z osobami, które utraciły słuch w różnym wieku;
- Rehabilitacja osób z implantami słuchowymi;
- Wczesna nauka czytania i pisanie;
- Metody nauki czytania z ust z uwzględnieniem fonogestów;
- Centralne zaburzenia słuchu;
- Daktylografia;
- Totalna komunikacja;
- Podstawy języka migowego;
- Podstawy diagnozy surdopsychologicznej;
- Podstawy nauczania i wychowania dzieci z wadami słuchu;
- Zaburzenia głosu u osób z zaburzeniami słuchu;
- Terapia osób głuchoniewidomych;
- Terapia rodzin

2. Wykaz umiejętności praktycznych będących przedmiotem specjalizacji:

- Ocena możliwości percepcji słuchowej i wzrokowej wypowiedzi językowych;
- Ocena kompetencji językowej, komunikacyjnej i rozwoju funkcji poznawczych;
- Ocena sprawności artykulacyjnych;
- Ocena możliwości porozumiewania się niejęzykowego;

- Umiejętność oceny funkcji dominującej półkuli w zakresie języka;
- Opracowanie programu rehabilitacji dzieci z uszkodzeniami narządu słuchu z zastosowaniem aparatów słuchowych lub/i implantów ślimakowych;
- Przygotowanie rodziców i nauczycieli do pracy z dzieckiem;
- Współpraca z audiologiem-foniatrą, laryngologiem, surdopsychologiem, surdopedagogiem, neurologiem w celu postawienia pełnej diagnozy i omówienia programu terapii;
- Rozwijanie u dzieci percepcji słuchowej i umiejętności językowych oraz usuwanie trudności w czytaniu i pisaniu spowodowanych centralnymi zaburzeniami słuchu;
- Prowadzenie ćwiczeń rozwijających sprawności leksykalne i gramatyczne;
- Rozwijanie umiejętności artykulacyjnych;
- Stymulowanie percepcji mowy;
- Umiejętność oceny postępów w rehabilitacji słuchu, głosu i mowy.

II. PLAN KSZTAŁCENIA

A. Moduły specjalizacji

1. Kursy
2. Staże kierunkowe

L.p.	Moduł (realizowany poprzez kurs teoretyczny o tematyce zbieżnej z tytułem modułu)	Teoria Liczba godzin	Staż kierunkowy odpowiadający danemu modułowi	
			Placówka	Czas (l. godzin)
I	Diagnoza audiologiczna percepcji słuchowej u dzieci w poszczególnych okresach rozwoju oraz u osób dorosłych	50	oddział lub klinika audiologii i foniatry	50
II	Diagnoza i terapia surdologiczna dzieci z zaburzeniami słuchu w okresie niemowlęcym i poniemowlęcym	30	oddział lub klinika audiologii i foniatry	30
III	Diagnoza i terapia surdologiczna dzieci w wieku przedszkolnym z zaburzeniami słuchu	50	oddział lub klinika audiologii i foniatry	50
IV	Diagnoza i terapia surdologiczna dzieci w wieku szkolnym z zaburzeniami słuchu	50	oddział lub klinika audiologii i foniatry	50
V	Diagnoza i terapia surdologiczna osób dorosłych z zaburzeniami słuchu	20	oddział lub klinika audiologii i foniatry	20
VI	Urządzenia techniczne w rehabilitacji osób z zaburzeniami słuchu	20	oddział lub klinika audiologii i foniatry	20

Program specjalizacji w dziedzinie surdologii

VII	Zaburzenia sprzężone	10	oddział lub klinika audiologii i foniatrii	10
VIII	Zaburzenia głosu - diagnoza i metody usprawniania głosu	10	oddział lub klinika audiologii i foniatrii	10
IX	Podstawy diagnozy i terapii surdopsychologicznej	10	oddział lub klinika audiologii i foniatrii	10
	Razem	250		250

B. Formy i metody samokształcenia

- Kursy, warsztaty, szkolenia,
- Samodzielne studiowanie wskazanej literatury,
- Udział w sympozjach i konferencjach naukowych,
- Opracowanie pracy pogładowej,
- Opracowanie studium przypadku.

Samokształcenie obejmuje studiowanie piśmiennictwa oraz nabywanie doświadczenia w wyniku realizacji zadań praktycznych, a także przygotowanie opracowań teoretycznych, pracy pogładowej lub pracy oryginalnej. Praca pogładowa zostaje przedłożona kierownikowi specjalizacji do zaliczenia 2 miesiące przed ukończeniem specjalizacji.

C. Metody oceny wiedzy teoretycznej i nabytych umiejętności praktycznych

1. Ocena wiedzy i umiejętności objętych programem danego modułu:

- kolokwia ustne,
- sprawdziany pisemne,
- ocena złożonych opracowań teoretycznych, pracy pogładowej lub pracy oryginalnej
- przeprowadzenie zajęć praktycznych: a/ z dzieckiem ze znacznym prelingwalnym ubytkiem słuchu (aparowanym); b/ z dzieckiem implantowanym; c/ z rodzicami dziecka.

2. Metody oceny znajomości języków obcych:

- rozumienie tekstu pisanego, w szczególności literatury fachowej,
- porozumiewanie się z pacjentami i przedstawicielami innych zawodów.

D. Wykaz literatury obowiązkowej

LITERATURA PODSTAWOWA

1. Bouvet D., 1996, Mowa dziecka. Wychowanie dwujęzyczne dziecka niesłyszącego, Warszawa.
2. Cieszyńska J., 2000, Od słowa przeczytanego do wypowiedzianego. Droga nabywania systemu językowego przez dzieci niesłyszące w wieku poniemowlęcym i przedszkolnym, Kraków.
3. Cieszyńska J., Korendo M., 2008, Wczesna interwencja terapeutyczna, Kraków.
4. Csanyi Y., 1994, Słuchowo-werbalne wychowanie dzieci z uszkodzonym narządem słuchu. Model węgierski, tłum. B. Szymańska, Warszawa.
5. Góralówna M., Hołyńska, 1993, Rehabilitacja małych dzieci z wadą słuchu, Warszawa
6. Grabias S. (red.), 1994, Głuchota a język, seria Komunikacja językowa i jej zaburzenia, t. 7, Lublin.

7. Hojan E., 1997, Akustyka aparatów słuchowych, Poznań.
8. Kobosko J. (red.), 2001, Bliżej życia. Materiały dla rodziców i młodzieży z wadą słuchu. Warszawa
9. Kochanek K., Sobieszcańska-Radoszewska Ł., Skarżyński H., 2000, Zasady i metody diagnozowania narządu słuchu u dzieci, „Audiofonologia” T. 17
10. Krakowiak K., Panasiuk M., 1992, Umiejętności komunikacyjne dziecka z uszkodzonym słuchem, [w:] seria Komunikacja językowa i jej zaburzenia t.3, Lublin.
11. Krakowiak K., 1995, Fonogesty jako narzędzie formowania języka dzieci z uszkodzonym słuchem, [w:] seria Komunikacja językowa i jej zaburzenia t.9, Lublin.
12. Kurkowski Z. M., 1996, Mowa dzieci sześciolletnich z uszkodzonym narządem słuchu, Lublin.
13. Listy o wychowaniu dziecka z wadą słuchu. Poradnik dla rodziców dzieci najmłodszych, 1995, Warszawa.
14. Listy o wychowaniu dziecka z wadą słuchu. Poradnik dla rodziców dzieci w wieku przedszkolnym, 2001, Warszawa.
15. Lowe A., 1981, Mamo naucz mnie rozumieć. Poradnik dla rodziców dzieci niedosłyszących (od 1 do 30 miesiąca życia), Warszawa.
16. Lowe A. 1983, Rozwijanie słuchu w zabawie. Praktyczne wskazówki do ćwiczeń słuchowych z dziećmi w wieku przedszkolnym z uszkodzonym słuchem i zaburzeniami spostrzegania, Warszawa.
17. Lowe A., 1990, Wybór pism, Warszawa - Szczecin
18. Lowe A., 1995, Wychowanie słuchowe. Historia – metody – możliwości, Warszawa.
19. Lowe A., 1999, Każde dziecko może nauczyć się słyszeć i mówić, Poznań.
20. Łobacz P., 1997, Nabywanie systemu fonologicznego a świadomość fonologiczna dzieci, [w:] H. Mierzejewska, M. Przybysz - Piwkowa, (red.) Rozwój poznawczy i rozwój językowy dzieci z trudnościami w komunikacji werbalnej, Warszawa.
21. Mierzejewska H. (red.), 1998, Zaburzenia głosu - badanie-diagnozowanie-metody usprawniania, Warszawa
22. Moore B.J.C., 1999, Wprowadzenie do psychologii słyszenia, Poznań.
23. Obrębowski A. (red.), 2008, Narząd głosu i jego znaczenie w komunikacji społecznej
24. Perier O., 1992, Dziecko z uszkodzonym narządem słuchu, Warszawa
25. Pruszewicz A. (red.), 1994, Zarys audiologii klinicznej, Poznań
26. Pruszewicz A. (red.), 1992, Foniatria kliniczna, Warszawa.
27. Skarżyński H. (red.), 2004, Implanty ślimakowe - rehabilitacja, Warszawa
28. Skarżyński H., Mueller-Malesińska M., Wojnarowska W., 1997, Klasyfikacje zaburzeń słuchu, „Audiofonologia” X.
29. Schmid-Giovannini S., 1995, Rady i wskazówki dla rodziców i wychowawców dzieci z uszkodzonym słuchem, Warszawa.
30. Szczepankowski B., 1985, Fonetyka akustyczna, audytywna i wizualna. Wybrane zagadnienia, Warszawa.
31. Szczepankowski B., 1998, Wyrównanie szans osób niesłyszących, Siedlce
32. Szymańska R., 1991, Kształtowanie związków zgody i rzędu w wypowiedziach dzieci niesłyszących, „Biuletyn Audiofonologii” T. III
33. Śliwiska-Kowalska M. (red.), 2005, Audiologia kliniczna, Łódź
34. Trochymiuk A., 2008, Wymowa dzieci niesłyszących. Analiza audytywna i akustyczna, Lublin

ZALECANA LITERATURA UZUPEŁNIAJCA

1. Artykuły dotyczące surdologopedii w czasopiśmie „Audiofonologia”, „Logopedia”, „Otolaryngologia Polska”
2. Brzezińska A., Czuba T., 1995, Dziecko w zabawie i świecie języka, Poznań.
3. Dziemidowicz C., 1996, Dziecko głuche i język ojczysty, Bydgoszcz
4. Grabias S., 1992, Zasady minimalizacji zasobów leksykalnych dla potrzeb glottodydaktyki. Podstawowy zasób słów, [w:] Język polski jako język obcy, S. Grabias (red.), seria Komunikacja językowa i jej zaburzenia, t. 4, Lublin.
5. Grabias S., 1994, Logopedyczna klasyfikacja zaburzeń mowy, Audiofonologia t. VI.
6. Kowalska D., Szczęła E. (red.) 1998, Usłyszeć świat – zrozumieć dźwięk, „Kosmos” 47 nr 3
7. Krakowiak K., 1996, Idea wspomaganie mowy dzieci z uszkodzonym narządem słuchu, Logopedia 23.
8. Kurcz I., 1987, Język a reprezentacja świata w umyśle, Warszawa.
9. Lenneberg E. H., 1980, Język w kontekście rozwoju i dojrzewania, [w:] Shugar G., Smoczyńska M., (red.), Badania nad rozwojem mowy dziecka, Warszawa.
10. Mueller R.J., 1997, Słyszę, ale nie wszystko, Warszawa.
11. Ong W. J., 1992, Oralność i piśmienność, Lublin.
12. Prillwitz S., 1996, Język, komunikacja i zdolności poznawcze niesłyszących, Warszawa.
13. Rakowska A., 1992, Rozwój systemu gramatycznego u dzieci głuchych, Kraków.
14. Szkiełkowska A. i wsp., 2008, Kompleksowe postępowanie u dzieci po wszczepach implantów, „Otolaryngologia – przegląd kliniczny” T. VIII.
15. Szuman S., 1985, Studia nad rozwojem psychicznym dziecka, Dzieła wybrane t.1, Warszawa.
16. Szuman S., 1985, Podstawy rozwoju i wychowania w ontogenezie, Dzieła wybrane t.2, Warszawa.

E. Zakres egzaminu

Egzamin kończący specjalizację: Państwowy Egzamin Specjalizacyjny (PESoz) to egzamin dwuczęściowy, składający się z egzaminu praktycznego i egzaminu teoretycznego. Jako pierwszy przeprowadza się egzamin praktyczny, którego pozytywny wynik dopuszcza do egzaminu teoretycznego. Egzamin teoretyczny może być w formie ustnej i testowej. W formie testowej, gdy do PESoz w danej dziedzinie zostanie dopuszczonych, co najmniej 50 osób i w formie egzaminu ustnego, gdy kandydatów w danej sesji jest mniej. Egzamin teoretyczny jest przeprowadzany zgodnie z ramowym programem specjalizacji. Pytania i zadania egzaminacyjne odnoszą się bezpośrednio do treści omawianych w poszczególnych modułach kształcenia. Zadania egzaminacyjne dla PESoz opracowuje i ustala CEM w porozumieniu z konsultantem krajowym w dziedzinie audiologii i foniatrii odrębnie na każdą sesję egzaminacyjną.

III. Program nauczania poszczególnych modułów

Moduł I: Diagnoza audiologiczna percepcji słuchowej u dzieci w poszczególnych okresach rozwoju oraz u osób dorosłych

Tematyka modułu realizowana jest poprzez kurs teoretyczny o tym samym, co moduł tytułu i staż kierunkowy w oddziale lub klinice audiologii i foniatrii

A. Kurs: „Diagnoza audiologiczna percepcji słuchowej u dzieci w poszczególnych okresach rozwoju oraz u osób dorosłych”

Treści nauczania

1. Metody badań słuchu u dzieci w okresie niemowlęcym i poniemowlęcym
2. Metody badań słuchu u dzieci w wieku przedszkolnym
3. Metody badań słuchu u dzieci w wieku szkolnym
4. Metody badań u osób dorosłych
5. Badania przesiewowe słuchu

Zakres wymaganej wiedzy teoretycznej

- Znajomość stosowanych badań przesiewowych słuchu
- Interpretacja wyników podstawowych badań słuchu
- Znajomość zastosowania różnych form protezowania słuchu u dzieci i dorosłych
- Znajomość testów oceniających centralne procesy przetwarzania słuchowego.

B. Staż

Nazwa stażu: **Diagnoza audiologiczna u dzieci i dorosłych.**

Specjalizujący się odbywa staż w pełnym dziennym wymiarze godzin pracy. W czasie stażu uczestniczy w podstawowych czynnościach diagnostycznych i terapeutyczno-rehabilitacyjnych w zakresie słuchu, głosu i mowy, wykonywanych w oddziale lub klinice audiologii i foniatrii. Podczas stażu specjalizujący się przyswaja wiedzę z zakresu podstaw audiologii, metodyki diagnostycznej, metod terapii i rehabilitacji audiologicznej oraz nabywa umiejętności praktyczne dotyczące interpretacji podstawowych badań słuchu i opracowania programu terapeutyczno-rehabilitacyjnego dla dzieci i osób dorosłych z zaburzeniami słuchu z uwzględnieniem najnowszych technologii poprawiających proces słyszenia.

Warunkiem zaliczenia stażu jest obecność na zajęciach praktycznych w wymaganej liczbie godzin i zaliczenie sprawdzianu, o którym jest mowa poniżej

Zakres wymaganych umiejętności praktycznych

- Umiejętność prowadzenia badań przesiewowych słuchu
- Interpretacja wyników podstawowych badań słuchu
- Umiejętność programowania rehabilitacji audiologicznej w zależności od wieku pacjenta i poziomu rozwoju kompetencji językowych.
- Znajomość zastosowania różnych form protezowania słuchu u dzieci i dorosłych
- Znajomość testów oceniających centralne procesy przetwarzania słuchowego.

C. Wskazówki metodyczne dotyczące realizacji programu modułu

Czas realizacji: 50 godzin zajęć teoretycznych i 50 godzin stażu specjalizacyjnego.

Formy zajęć: wykłady i seminaria w ramach kursu: „Diagnoza audiologiczna percepcji słuchowej u dzieci w poszczególnych okresach rozwoju oraz u osób dorosłych”. Staż „Diagnoza audiologiczna u dzieci i dorosłych” odbywany jest w klinice lub oddziale uprawnionym do prowadzenia specjalizacji lub stażu.

Sposób zaliczenia:

część teoretyczna – zaliczenie na zakończenie kursu przeprowadzone przez kierownika kursu - sprawdzian pisemny.

staż – zaliczenie na podstawie sprawdzianu umiejętności interpretacji wyników badań słuchu.

Wykaz niezbędnych pomocy dydaktycznych:) tablica, folie, pisaki, rzutnik pisma, rzutnik przeźroczy, rzutnik multimedialny, komputer

Moduł II: Diagnoza i terapia surdologiczna dzieci z zaburzeniami słuchu w okresie niemowlęcym i poniemowlęcym

Tematyka modułu realizowana jest poprzez kurs teoretyczny o tym samym, co moduł tytule i staż kierunkowy w oddziale lub klinice audiologii i foniatry lub laryngologii

A. Kurs: „Diagnoza i terapia surdologiczna dzieci z zaburzeniami słuchu w okresie niemowlęcym i poniemowlęcym”

Treści nauczania

1. Biologiczne, psychiczne i społeczne uwarunkowania rozwoju człowieka,
2. Etapy rozwoju motorycznego, spostrzegania słuchowego, wzrokowego, mowy, zabawy, emocji i zachowań społecznych;
3. Wielospecjalistyczna ocena dziecka w okresie prelingwalnym (pediatryczna, neurologiczna, audiologiczna, psychologiczna, okulistyka):
 - a. dziecka zdrowego,
 - b. z obciążonym okresem ciąży-okołoporodowym,
 - c. z uszkodzeniami i dysfunkcjami narządu słuchu w okresie pre- i perinatalnym,
4. Diagnostowanie surdologiczne,
5. Programowanie postępowania surdologicznego (wspomaganie, stymulacja, wczesna interwencja) uzależnione od stanu dziecka i wyników diagnozy surdologicznej,
6. Współuczestniczenie surdologicznej w programie wychowania słuchowego

Zakres wymaganej wiedzy teoretycznej

Logopeda powinien wykazać się wiedzą dotyczącą:

- uwarunkowań rozwoju języka i komunikacji u dzieci zdrowych i zagrożonych ich nieprawidłowym kształtowaniem,

B. Staż

Nazwa stażu: Diagnoza i terapia surdologiczna dzieci z zaburzeniami słuchu w okresie niemowlęcym i poniemowlęcym

Specjalizujący się odbywa staż w pełnym dziennym wymiarze godzin pracy. W czasie stażu uczestniczy w podstawowych czynnościach diagnostycznych i terapeutycznych wykonywanych w oddziale lub klinice audiologii i foniatrii jako członek zespołu. Podczas stażu specjalizujący się przyswaja wiedzę z zakresu zaburzeń rozwoju dziecka w okresie niemowlęcym i poniemowlęcym oraz nabywa umiejętności praktyczne dotyczące procedur diagnostyczno-terapeutycznych.

Warunkiem zaliczenia stażu jest obecność na zajęciach praktycznych w wymaganej liczbie godzin i zaliczenie sprawdzianu, o którym jest mowa poniżej

Zakres wymaganych umiejętności praktycznych

Logopeda powinien wykazać się umiejętnościami:

- oceny rozwoju funkcji psychicznych dziecka w odniesieniu do normy i patologii,
- opracowania programu postępowania dostosowanego do potrzeb i możliwości dziecka, uwzględniającego wyniki badań wielospecjalistycznych,
- włączenia programu postępowania surdologopedycznego w procedury wielospecjalistycznego leczenia dziecka z uszkodzeniem narządu słuchu.

C. Wskazówki metodyczne dotyczące realizacji programu modułu

Czas realizacji: 30 godzin zajęć teoretycznych i 30 godzin stażu specjalizacyjnego.

Formy zajęć: wykłady i seminaria w ramach kursu: „Diagnoza i terapia surdologopedyczna dzieci z zaburzeniami słuchu w okresie niemowlęcym i poniemowlęcym”, staż specjalizacyjny.

Staż jednoimienny z tytułem modułu odbywany jest w klinice lub oddziale uprawnionym do prowadzenia specjalizacji lub stażu.

Sposób zaliczenia:

część teoretyczna – zaliczenie na zakończenie kursu przeprowadzone przez kierownika kursu.

staż – zaliczenie na podstawie sprawdzianu umiejętności praktycznych w postaci przeprowadzenia diagnozy surdologopedycznej wskazanego dziecka i przeprowadzenia zajęć. (w wymiarze jednej jednostki metodycznej).

Wykaz niezbędnych pomocy dydaktycznych: tablica, folie, pisaki, rzutnik pisma, rzutnik przeźroczy, rzutnik multimedialny, komputer, materiały poglądowe, materiały testowe, karty diagnozy rozwoju.

Moduł III: Diagnoza i terapia surdologopedyczna dzieci z zaburzeniami słuchu w wieku przedszkolnym

Tematyka modułu realizowana jest poprzez kurs teoretyczny o tym samym, co moduł tytule i staż kierunkowy w oddziale lub klinice audiologii i foniatrii oraz w placówkach specjalistycznych

A. Kurs: „Diagnoza i terapia surdologopedyczna dzieci z zaburzeniami słuchu w wieku przedszkolnym”

Treści nauczania

1. Wpływ zaburzeń słuchu na rozwój mowy i języka;

2. Diagnozowanie surdologiczne: ocena percepcji wypowiedzi mówionych (słuchowej i wzrokowej), ocena kompetencji językowej i komunikacyjnej, ocena sprawności artykulacyjnych
3. Kształtowanie języka uzależnione od stanu dziecka i wyników diagnozy audiologicznej i surdologicznej;
4. Metody kształcenia mowy i języka;
5. Wczesna nauka czytania;
6. Alternatywne metody kształtowania komunikacji językowej (język migowy)
7. Kształcenie rodziców i nauczycieli przedszkola w zakresie rozwijania mowy i języka dziecka z uszkodzonym narządem słuchu

Zakres wymaganej wiedzy teoretycznej

Logopeda powinien wykazać się wiedzą dotyczącą:

- wpływu zaburzeń słuchu na rozwój mowy i języka;
- metod kształtowania języka dzieci z wadą słuchu;
- zasad budowania kontaktu terapeutycznego z dziećmi słabosłyszącymi i niesłyszącymi;
- metodyki prowadzenia diagnozy i terapii surdologicznej dziecka w okresie kształtowania się mowy;
- oceny akustycznej i artykulacyjnej wypowiedzi w normie i patologii

B. Staż

Nazwa stażu: **Diagnoza i terapia surdologiczna dzieci z zaburzeniami słuchu w wieku przedszkolnym**

Specjalizujący się odbywa staż w pełnym dziennym wymiarze godzin pracy. W czasie stażu uczestniczy w podstawowych czynnościach diagnostycznych i terapeutycznych wykonywanych w oddziale lub klinice audiologii i foniatryi jako członek zespołu. Podczas stażu specjalizujący się przyswaja wiedzę z zakresu zaburzeń rozwoju dziecka w okresie przedszkolnym oraz nabywa umiejętności praktyczne dotyczące procedur diagnostyczno-terapeutycznych.

Warunkiem zaliczenia stażu jest obecność na zajęciach praktycznych w wymaganej liczbie godzin i zaliczenie sprawdzianu, o którym jest mowa poniżej

Zakres wymaganych umiejętności praktycznych

Logopeda powinien wykazać się umiejętnościami:

- oceny rozwoju dziecka w odniesieniu do normy;
- diagnozowania percepcji i ekspresji mowy dziecka z wadą słuchu, a przede wszystkim stopnia opanowania języka;
- programowania terapii surdologicznej dostosowanej do potrzeb i możliwości dziecka, uwzględniającego wyniki badań wielospecjalistycznych (w szczególności audiologicznych),
- prowadzenia terapii surdologicznej ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności przygotowania rodziców i nauczycieli przedszkola do rehabilitacji dziecka;
- kontrolowania, dokumentowania przebiegu oraz efektywności terapii surdologicznej, weryfikowania hipotez diagnostycznych, modyfikowania celów i metody terapii;

- opracowania opinii surdologopedycznej dla placówki oświatowej oraz dla zespołu orzekającego o potrzebie zaopatrzenia dziecka w niezbędne wyposażenie rehabilitacyjne, edukacyjne, finansowe itp.

C. Wskazówki metodyczne dotyczące realizacji programu modułu

Czas realizacji: 50 godzin zajęć teoretycznych i 50 godzin stażu specjalizacyjnego.

Formy zajęć: wykłady i seminaria w ramach kursu: „Diagnoza i terapia surdologopedyczna dzieci z zaburzeniami słuchu w wieku przedszkolnym”, staż specjalizacyjny.

Staż jednoimienny z tytułem modułu odbywany jest w klinice lub oddziale uprawnionym do prowadzenia specjalizacji lub stażu.

Sposób zaliczenia:

część teoretyczna – zaliczenie na zakończenie kursu przeprowadzone przez kierownika kursu.

staż – zaliczenie na podstawie sprawdzianu umiejętności praktycznych w postaci przeprowadzenia diagnozy surdologopedycznej wskazanego dziecka i przeprowadzenia zajęć. (w wymiarze jednej jednostki metodycznej).

Wykaz niezbędnych pomocy dydaktycznych: tablica, folie, pisaki, rzutnik pisma, rzutnik przeźroczy, rzutnik multimedialny, komputer i materiały poglądowe, materiały testowe, karty diagnozy rozwoju.

Moduł IV: Diagnoza i terapia surdologopedyczna dzieci i młodzieży z zaburzeniami słuchu w wieku szkolnym

Tematyka modułu realizowana jest poprzez kurs teoretyczny o tym samym, co moduł tytułu i staż kierunkowy w oddziale lub klinice audiologii i foniatrii oraz w placówkach specjalistycznych

A. Kurs: „Diagnoza i terapia surdologopedyczna dzieci i młodzieży z zaburzeniami słuchu w wieku szkolnym”

Treści nauczania

1. Wpływ zaburzeń słuchu, mowy i języka na nauczanie i wychowanie dziecka
2. Diagnozowanie surdologopedyczne: ocena percepcji wypowiedzi mówionych (słuchowej i wzrokowej), ocena kompetencji językowej, ocena sprawności artykulacyjnych
3. Programowanie języka uzależnione od stanu dziecka i wyników diagnozy audiologicznej i surdologopedycznej;
4. Metody kształcenia mowy i języka u dziecka w wieku szkolnym;
5. Nauka czytania i pisanania;
4. Alternatywne metody kształcenia komunikacji językowej (język migowy)
5. Kształcenie rodziców, nauczycieli, pedagogów i psychologów w zakresie wspomaganie dziecka w nauce.

Zakres wymaganej wiedzy teoretycznej

Logopeda powinien wykazać się wiedzą dotyczącą:

- wpływu zaburzeń słuchu na możliwości kształcenia i wychowania dzieci i młodzieży z uszkodzeniami narządu słuchu;
- możliwości nauczania w szkołach masowych, klasach integracyjnych i szkołach specjalnych dzieci i młodzieży z wadami słuchu;

- metod usprawniania języka i mowy dzieci i młodzieży z wadą słuchu;
- możliwości i sposobów nauczania czytania i pisania;
- metodyki prowadzenia diagnozy i terapii surdologopedycznej dziecka w okresie nauki szkolnej;

B. Staż

Nazwa stażu: **Diagnoza i terapia surdologopedyczna dzieci i młodzieży z zaburzeniami słuchu w wieku szkolnym**

Specjalizujący się odbywa staż w pełnym dziennym wymiarze godzin pracy. W czasie stażu uczestniczy w podstawowych czynnościach diagnostycznych i terapeutycznych wykonywanych w oddziale lub klinice audiologii i foniatrii jako członek zespołu. Podczas stażu specjalizujący się przyswaja wiedzę z zakresu zaburzeń rozwoju języka u dzieci i młodzieży w wieku szkolnym oraz nabywa umiejętności praktyczne dotyczące procedur diagnostyczno-terapeutycznych.

Warunkiem zaliczenia stażu jest obecność na zajęciach praktycznych w wymaganej liczbie godzin i zaliczenie sprawdzianu, o którym jest mowa poniżej

Zakres wymaganych umiejętności praktycznych

Logopeda powinien wykazać się umiejętnościami:

- diagnozowania percepcji i ekspresji mowy dziecka z wadą słuchu, a przede wszystkim stopnia opanowania języka;
- diagnozowania i terapii dzieci z zaburzeniami mowy i czytania uwarunkowanych centralnymi zaburzeniami słuchu;
- dostosowania tekstów podręczników i lektur szkolnych do poziomu kompetencji językowej dziecka;
- prowadzenia badań przesiewowych słuchu i mowy w szkole;
- programowania terapii surdologopedycznej dostosowanej do potrzeb i możliwości dziecka, uwzględniającego wyniki badań wielospecjalistycznych (w szczególności audiologicznych),
- prowadzenia terapii surdologopedycznej ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności przygotowania rodziców i nauczycieli do wspomagania rozwoju językowego dziecka w zakresie komunikacyjnym i poznawczym;
- kontrolowania, dokumentowania przebiegu oraz efektywności terapii surdologopedycznej, weryfikowania hipotez diagnostycznych, modyfikowania celów i metody terapii;
- opracowania opinii surdologopedycznej dla placówki oświatowej oraz dla zespołu orzekającego o potrzebie zaopatrzenia dziecka w niezbędne wyposażenie rehabilitacyjne, edukacyjne, finansowe itp.

C. Wskazówki metodyczne dotyczące realizacji programu modułu

Czas realizacji: 50 godzin zajęć teoretycznych i 50 godzin stażu specjalizacyjnego.

Formy zajęć: wykłady i seminaria w ramach kursu: „Diagnoza i terapia surdologopedyczna dzieci i młodzieży z zaburzeniami słuchu w wieku szkolnym”, staż specjalizacyjny.

Staż jednoimienny z tytułem modułu odbywany jest w klinice lub oddziale uprawnionym do prowadzenia specjalizacji lub stażu.

Sposób zaliczenia:

część teoretyczna – zaliczenie na zakończenie kursu przeprowadzone przez kierownika kursu.

staż – zaliczenie na podstawie sprawdzianu umiejętności praktycznych w postaci przeprowadzenia diagnozy surdologopedycznej wskazanego dziecka i przeprowadzenia zajęć.(w wymiarze jednej jednostki metodycznej).

Wykaz niezbędnych pomocy dydaktycznych: tablica, folie, pisaki, rzutnik pisma, rzutnik przeźroczy, rzutnik multimedialny, komputer i materiały poglądowe, materiały testowe.

Moduł V: Diagnoza i terapia surdologopedyczna osób dorosłych z zaburzeniami słuchu

Tematyka modułu realizowana jest poprzez kurs teoretyczny o tym samym, co moduł tytułu i staż kierunkowy w oddziale lub klinice audiologii i foniatrii oraz w placówkach specjalistycznych

A. Kurs: „Diagnoza i terapia surdologopedyczna osób dorosłych z zaburzeniami słuchu”

Treści nauczania

1. Wpływ wczesnie nabytych zaburzeń słuchu, mowy i języka na możliwości funkcjonowania osób dorosłych;
2. Możliwości rozwijania percepcji wypowiedzi mówionych u osób ogłuchłych;
3. Diagnozowanie surdologopedyczne: ocena percepcji wypowiedzi mówionych (słuchowej i wzrokowej), ocena kompetencji językowej, ocena sprawności artykulacyjnych;
4. Metody kształcenia percepcji mowy u osób ogłuchłych.

Zakres wymaganej wiedzy teoretycznej

Logopeda powinien wykazać się wiedzą dotyczącą:

- wpływu zaburzeń słuchu na możliwości komunikowania się osób dorosłych;
- możliwości wykonywania pracy zawodowej osób z uszkodzeniami narządu słuchu;
- metod usprawniania mowy osób dorosłych z wczesną głuchotą i ogłuchłych;
- trudności w edukacji akademickiej i sposoby ich przewycięzania.

B. Staż

Nazwa stażu: **Diagnoza i terapia surdologopedyczna osób dorosłych z zaburzeniami słuchu**

Specjalizujący się odbywa staż w pełnym dziennym wymiarze godzin pracy. W czasie stażu uczestniczy w podstawowych czynnościach diagnostycznych i terapeutycznych wykonywanych w oddziale lub klinice audiologii i foniatrii jako członek zespołu. Podczas stażu specjalizujący się przyswaja wiedzę z zakresu zaburzeń terapii osób dorosłych z zaburzeniami słuchu oraz nabywa umiejętności praktyczne dotyczące procedur diagnostyczno-terapeutycznych.

Warunkiem zaliczenia stażu jest obecność na zajęciach praktycznych w wymaganej liczbie godzin i zaliczenie sprawdzianu, o którym jest mowa poniżej

Zakres wymaganych umiejętności praktycznych

Logopeda powinien wykazać się umiejętnością:

- diagnozowania percepcji i ekspresji mowy dziecka osoby dorosłej z wadą słuchu

- programowania terapii surdologopedycznej uwzględniającej wyniki badań audiologicznych;
- opracowania opinii surdologopedycznej
- wspierania osób starszych z uszkodzeniami słuchu w zakresie komunikacji językowej

C. Wskazówki metodyczne dotyczące realizacji programu modułu

Czas realizacji: 20 godzin zajęć teoretycznych i 20 godzin stażu specjalizacyjnego.

Formy zajęć: wykłady i seminaria w ramach kursu: „Diagnoza i terapia surdologopedyczna osób dorosłych z zaburzeniami słuchu”, staż specjalizacyjny.

Staż jednoimienny z tytułem modułu odbywany jest w klinice lub oddziale uprawnionym do prowadzenia specjalizacji lub stażu.

Sposób zaliczenia:

część teoretyczna – zaliczenie na zakończenie kursu przeprowadzone przez kierownika kursu.

staż – zaliczenie na podstawie sprawdzianu umiejętności praktycznych w postaci przeprowadzenia diagnozy surdologopedycznej wskazanej osoby i przeprowadzenia zajęć surdologopedycznych. (lub spotkania terapeutycznego dotyczącego trudności w komunikacji - w wymiarze jednej jednostki metodycznej).

Wykaz niezbędnych pomocy dydaktycznych: tablica, folie, pisaki, rzutnik pisma, rzutnik przeźroczy, rzutnik multimedialny, komputer i materiały poglądowe.

Moduł VI: Urządzenia techniczne w rehabilitacji osób z zaburzeniami słuchu

Tematyka modułu realizowana jest poprzez kurs teoretyczny i staż kierunkowy o tym samym, co moduł tytule odbywany w oddziale lub klinice audiologii i foniatrii

A. Kurs: „Środki techniczne w rehabilitacji osób z zaburzeniami słuchu”

Treści nauczania

1. Rodzaje, budowa i zastosowanie aparatów słuchowych;
2. Dobór aparatów słuchowych;
3. Ocena percepcji mowy w aparatach słuchowych
4. Rodzaje, budowa i zastosowanie systemów implantów słuchowych;
5. Program Implantów Ślimakowych (procedury postępowania w okresie przed-, śród- i pooperacyjnym)
6. Procedura dopasowania systemu implantów słuchowych;
7. Ocena percepcji mowy u osób po wszczępieniu implantu słuchowego;
8. Zastosowanie pomocy komputerowych w rehabilitacji.

Zakres wymaganej wiedzy teoretycznej

- Podstawy i zasady protezowania u pacjentów z różnymi wadami słuchu
- Procedura aparatownia dzieci w wieku 0-4 r.ż
- Aparatownie osób dorosłych
- Zapoznanie się z metodami oceny korzyści pozyskanej kontroli słuchowej u pacjentów w różnych grupach wiekowych
- Znajomość urządzeń wspomagających percepcję mowy

- Włączenie programów komputerowych do diagnozy i rehabilitacji surdologopedycznej

B. Staż

Nazwa stażu: „**Urządzenia techniczne w rehabilitacji osób z zaburzeniami słuchu**”.

Specjalizujący się odbywa staż w pełnym dziennym wymiarze godzin pracy. W czasie stażu uczestniczy w podstawowych czynnościach diagnostycznych i terapeutycznych wykonywanych w oddziale lub klinice audiologii i foniatrii jako członek zespołu. Podczas stażu specjalizujący się przyswaja wiedzę z zakresu urządzeń technicznych stosowanych w rehabilitacji oraz nabywa umiejętności praktyczne dotyczące obsługi i wykorzystania urządzeń technicznych w rehabilitacji

Warunkiem zaliczenia stażu jest umiejętność obsługi i wykorzystania w rehabilitacji urządzeń technicznych

Zakres wymaganych umiejętności praktycznych

- Podstawy i zasady protezowania u pacjentów z różnymi wadami słuchu
- Procedura aparatuwnia dzieci w wieku 0-4 r.ż
- Aparatuwnie osób dorosłych
- Zapoznanie się z metodami oceny korzyści pozyskanej kontroli słuchowej u pacjentów w różnych grupach wiekowych
- Znajomość urządzeń wspomagających percepcję mowy
- Włączenie programów komputerowych do diagnozy i rehabilitacji surdologopedycznej

C. Wskazówki metodyczne dotyczące realizacji programu modułu

Czas realizacji:

Formy zajęć: 20 godz. wykładów w ramach kursu: „Środki techniczne w rehabilitacji osób z zaburzeniami słuchu”, oraz 20 godz. stażu. Staż jednoimienny z tytułem modułu odbywany jest w klinice lub oddziale uprawnionym do prowadzenia specjalizacji lub stażu.

Sposób zaliczenia:

część teoretyczna – zaliczenie na zakończenie kursu przeprowadzone przez kierownika kursu - sprawdzian pisemny.

staż – sprawdzian praktyczny polegający na przeprowadzeniu oceny percepcji mowy u wskazanego dziecka lub osoby dorosłej oraz przedstawieniu propozycji zastosowania środków dodatkowych wzmacniających umiejętności odbioru mowy

Wykaz niezbędnych pomocy dydaktycznych: aparaty słuchowe, implany, system FM, programu komputerowe, rzutnik przeźroczy, rzutnik multimedialny, komputer

Moduł VII: Zaburzenia sprzężone

Tematyka modułu realizowana jest poprzez kurs teoretyczny i staż kierunkowy w oddziale lub klinice audiologii i foniatrii

A. Kurs: „Rehabilitacja osób z zaburzeniami słuchu i dodatkowymi uszkodzeniami”

Treści nauczania

1. Diagnoza i terapia osób z zaburzeniami słuchu i upośledzeniem umysłowych;
2. Diagnoza i terapia osób z zaburzeniami słuchu i wzroku;

3. Diagnostyka i terapia osób z zaburzeniami słuchu i motoryki;

Zakres wymaganej wiedzy teoretycznej

- Możliwości rozwijania mowy i języka osób z uszkodzeniami narządu słuchu i upośledzeniem umysłowym;
- Znaczne ograniczenia percepcji słuchowej i wzrokowej a możliwości rozwoju mowy (kształtowanie komunikacji językowej osób głuchoniewidomych);
- Usprawnianie ekspresji mowy u osób z uszkodzeniami narządu słuchu i ośrodkowego układu nerwowego

B. Staż

Nazwa stażu: **Rehabilitacja osób ze sprzężonymi zaburzeniami**

Specjalizujący się odbywa staż w pełnym dziennym wymiarze godzin pracy. W czasie stażu uczestniczy w podstawowych czynnościach diagnostycznych i terapeutycznych wykonywanych w oddziale lub klinice audiologii i foniatryi jako członek zespołu. Podczas stażu specjalizujący się przyswaja wiedzę z zakresu diagnozy i rehabilitacji osób z zaburzeniami słuchu i innymi zaburzeniami oraz nabywa umiejętności praktyczne dotyczące usprawniania osób ze sprzężonymi zaburzeniami.

Warunkiem zaliczenia stażu jest obecność na zajęciach praktycznych w wymaganej liczbie godzin i zaliczenie sprawdzianu, o którym jest mowa poniżej

Zakres wymaganych umiejętności praktycznych

- Możliwości rozwijania mowy i języka osób z uszkodzeniami narządu słuchu i upośledzeniem umysłowym;
- Znaczne ograniczenia percepcji słuchowej i wzrokowej a możliwości rozwoju mowy (kształtowanie komunikacji językowej osób głuchoniewidomych);
- Usprawnianie ekspresji mowy u osób z uszkodzeniami narządu słuchu i ośrodkowego układu nerwowego

C. Wskazówki metodyczne dotyczące realizacji programu modułu

Czas realizacji: 10 godz. zajęć teoretycznych i 10 godz. stażu

Formy zajęć: 10 godz. wykładów w ramach kursu: „Rehabilitacja osób z zaburzeniami słuchu i dodatkowymi uszkodzeniami”, oraz 10 godz. stażu. Staż „Rehabilitacja osób ze sprzężonymi zaburzeniami” odbywany jest w klinice, oddziale uprawnionym do prowadzenia specjalizacji bądź stażu lub w specjalistycznym ośrodku szkolno-wychowawczym dla osób ze sprzężonymi zaburzeniami

Sposób zaliczenia:

część teoretyczna – zaliczenie na zakończenie kursu przeprowadzone przez kierownika kursu - sprawdzian pisemny.

staż – zaliczenie na podstawie sprawdzianu umiejętności praktycznych w postaci przeprowadzenia diagnozy surdologopedycznej wskazanego dziecka lub osoby dorosłej ze sprzężonymi zaburzeniami i przeprowadzenia zajęć z zakresu komunikacji językowej lub metod wspomagających/zastępczych (w wymiarze jednej jednostki metodycznej).

Wykaz niezbędnych pomocy dydaktycznych: tablica, folie, pisaki, rzutnik pisma, rzutnik przeźroczy, rzutnik multimedialny, komputer

Moduł VIII: Diagnoza i rehabilitacja głosu

Tematyka modułu realizowana jest poprzez kurs teoretyczny i staż kierunkowy w oddziale lub klinice audiologii i foniatrii

A. Kurs: „Diagnoza i rehabilitacja głosu u dzieci z zaburzeniami słuchu”

Treści nauczania

1. Patomechanizm dysfonii audiogennej
2. Umiejętność oceny zaburzeń głosu w zależności od stopnia niedosłuchu
3. Metodyka oceny jakości głosu
4. Obiektywne metody badania głosu i mowy
5. Metody usprawniania głosu u osób z zaburzeniami słuchu

Zakres wymaganej wiedzy teoretycznej

- Znajomość metod usprawniania głosu u dzieci i dorosłych
- Znajomość programów terapeutyczno-rehabilitacyjnych w zakresie zaburzeń głosu u dzieci i dorosłych
- Umiejętność współpracy z innymi specjalistami w zakresie rehabilitacji szeroko pojętego procesu komunikowania się z otoczeniem u pacjentów z zaburzeniami słuchu.

B. Staż

Nazwa stażu: „Zaburzenia głosu u osób z wadami słuchu”

Specjalizujący się odbywa staż w pełnym dziennym wymiarze godzin pracy. W czasie stażu uczestniczy w podstawowych czynnościach diagnostycznych i terapeutycznych wykonywanych w oddziale lub klinice audiologii i foniatrii. Podczas stażu specjalizujący się przyswaja wiedzę z zakresu podstaw diagnostyki i terapii foniatrycznej oraz nabywa umiejętności praktyczne dotyczące oceny subiektywnej i obiektywnej głosu u osób z zaburzeniami słuchu oraz umiejętności poprawy głosu przy zastosowaniu różnych technik usprawniania głosu u tych pacjentów w procesie terapeutyczno-rehabilitacyjnym

Warunkiem zaliczenia stażu jest obecność na zajęciach praktycznych w wymaganej liczbie godzin i zaliczenie sprawdzianu, o którym jest mowa poniżej

Zakres wymaganych umiejętności praktycznych

- Umiejętność oceny parametrów głosu w dysfonii audiogennej
- Znajomość metod usprawniania głosu u dzieci i dorosłych
- Znajomość programów terapeutyczno-rehabilitacyjnych w zakresie zaburzeń głosu u dzieci i dorosłych
- Umiejętność współpracy z innymi specjalistami w zakresie rehabilitacji szeroko pojętego procesu komunikowania się z otoczeniem u pacjentów z zaburzeniami słuchu.
- Podstawowa interpretacja wyników obiektywnych badań głosu

C. Wskazówki metodyczne dotyczące realizacji programu modułu

Czas realizacji: 10 godz. zajęć teoretycznych oraz 10 godz. stażu

Formy zajęć: wykłady i seminaria w ramach kursu: „Diagnoza i rehabilitacja głosu u dzieci z zaburzeniami słuchu”, staż. Staż „Zaburzenia głosu u osób z wadami słuchu” odbywany jest w klinice lub oddziale uprawnionym do prowadzenia specjalizacji lub stażu.

Sposób zaliczenia:

część teoretyczna – zaliczenie na zakończenie kursu przeprowadzone przez kierownika kursu - sprawdzian pisemny.

Staż - zaliczenie na podstawie sprawdzianu umiejętności praktycznych w postaci przeprowadzenia surdologopedycznej (odsłuchowej) oceny fonacji wskazanego dziecka (osoby) oraz przeprowadzenie ćwiczeń głosowych (w wymiarze jednej jednostki metodycznej).

Wykaz niezbędnych pomocy dydaktycznych: tablica, folie, pisaki, rzutnik pisma, rzutnik przeźroczy, rzutnik multimedialny, komputer.

Moduł IX: Podstawy diagnozy i terapii surdopsychologicznej

Tematyka modułu realizowana jest poprzez kurs teoretyczny i staż kierunkowy w oddziale lub klinice audiologii i foniatrii

A. Kurs: „Diagnoza i rehabilitacja surdopsychologiczna dzieci z zaburzeniami słuchu”

Treści nauczania

1. Diagnoza surdopsychologiczna dziecka z uszkodzeniem narządu słuchu;
2. Diagnoza psychologiczna relacji rodzinnych;
3. Elementy terapii rodziny;
4. Zajęcia ogólnorozwojowe;
5. Psychoterapia;
6. Metody wspomagające terapię (metoda Denisona, Integracji Sensorycznej, Dobrego Startu, Knilla, Ruch Rozwijający Weroniki Sherborne).

Zakres wymaganej wiedzy teoretycznej

- Wiedza o metodach psychologicznych wykorzystywanych w ocenie rozwoju dziecka z uszkodzonym narządem słuchu
- Znajomość form terapii surdopsychologicznej dziecka i jego rodziny

B. Staż

Nazwa stażu: „**Diagnoza i terapia surdopsychologiczna**”

Specjalizujący się odbywa staż w pełnym dziennym wymiarze godzin pracy. W czasie stażu uczestniczy w podstawowych czynnościach diagnostycznych i terapeutycznych wykonywanych w oddziale lub klinice audiologii i foniatrii. Podczas stażu specjalizujący się przyswaja wiedzę z zakresu podstaw diagnostyki i terapii surdopsychologicznej,

Warunkiem zaliczenia stażu jest odbycie wymaganej liczby godzin zajęć praktycznych potwierdzone przez pisemne zaliczenie stażu przez kierownika stażu w danej placówce lub kierownika specjalizacji i zaliczenie sprawdzianu, o którym jest mowa poniżej

Zakres wymaganych umiejętności praktycznych

- Umiejętność stosowania metod psychologicznych wykorzystywanych w ocenie rozwoju dziecka z uszkodzonym narządem słuchu;
- Znajomość form terapii surdopsychologicznej dziecka i jego rodziny;
- Umiejętność współpracy z rodzicami

C. Wskazówki metodyczne dotyczące realizacji programu modułu

Czas realizacji: 10 godz. zajęć teoretycznych oraz 10 godz. stażu

Formy zajęć: wykłady i seminaria w ramach kursu: „Diagnoza i rehabilitacja surdopsychologiczna dzieci z zaburzeniami słuchu”, staż. Staż „Diagnoza i terapia surdopsychologiczna” odbywany jest w klinice lub oddziale uprawnionym do prowadzenia specjalizacji lub stażu.

Sposób zaliczenia:

część teoretyczna – zaliczenie na zakończenie kursu przeprowadzone przez kierownika kursu - sprawdzian pisemny.

staż – zalicza kierownik specjalizacji lub opiekun stażu na podstawie sprawdzianu umiejętności praktycznych w postaci przeprowadzenia zajęć surdologicznych uwzględniających ćwiczenia zalecane w programie terapii surdopsychologicznej (w wymiarze jednej jednostki metodycznej)

Wykaz niezbędnych pomocy dydaktycznych:) tablica, folie, pisaki, rzutnik pisma, rzutnik przeźroczy, rzutnik multimedialny, komputer.

IV. STANDARDY KSZTAŁCENIA W SPECJALIZACJI SURDOLOGOPEDIA

1. Kadra i baza dydaktyczna do zajęć i staży kierunkowych.

Kształcenie specjalizacyjne powinno odbywać się na poziomie akademickim i może być prowadzone przez instytucję, która spełnia następujące warunki:

- posiada odpowiednie sale wykładowe stosownie wyposażone w konieczne do przeprowadzania zajęć pomoce dydaktyczne,
- prowadzi działalność leczniczą w trybie stacjonarnym umożliwiającą odbywanie staży specjalistycznych przewidzianych w programie specjalizacji,
- zatrudnia specjalistów: audiologa i foniatrę, surdopedagoga, surdopsychologa) oraz co najmniej 2 logopedów,
- zatrudnia inne odpowiednio wykwalifikowane osoby: audioprotetyków, inżynierów klinicznych, techników, które będą realizować zajęcia dydaktyczne przewidziane w programie specjalizacji lub ma zawarte odpowiednie umowy z innymi instytucjami na realizację takich zadań,
- kierownikiem specjalizacji może być audiolog i foniatra, surdologopedia.

Wykaz niezbędnych (we wszystkich modułach specjalizacji) środków dydaktycznych: tablica, folie, pisaki, rzutnik pisma, rzutnik przeźroczy, rzutnik multimedialny, komputer, dostęp do Internetu.

2. Sposób realizacji programu specjalizacji, w tym ewaluacji uzyskanych w czasie specjalizacji umiejętności.

Poszczególne etapy realizacji programu specjalizacji w dziedzinie surdologii związane są z kolejnymi modułami nauczania w tym z kursami i stażami kierunkowymi.

W planie nauczania przewiduje się 9 modułów tematycznych (250 godzin zajęć teoretycznych - kursy) i 9 staży kierunkowych (250 godzin zajęć praktycznych).

Metody oceny wiedzy teoretycznej i nabytych umiejętności praktycznych:

- kolokwium z zakresu wiedzy teoretycznej objętej programem danego kursu zaliczające treści teoretyczne modułu u kierownika kursu - sprawdzian pisemny,
- kolokwium z zakresu wiedzy teoretycznej i sprawdzian umiejętności praktycznych objętych programem stażu kierunkowego u kierownika stażu,
- ocena złożonych opracowań teoretycznych, pracy pogładowej, lub pracy oryginalnej u kierownika specjalizacji.

Samokształcenie - obejmuje studiowanie piśmiennictwa oraz nabywanie doświadczenia w wyniku realizacji zadań praktycznych a także przygotowanie opracowań teoretycznych, pracy pogładowej lub pracy oryginalnej. Praca zostaje przedłożona kierownikowi specjalizacji do zaliczenia 2 miesiące przed ukończeniem zajęć specjalizacyjnych.

Znajomość języków obcych:

Po zakończeniu szkolenia specjalizacyjnego osoba specjalizująca się ma obowiązek wykazania się znajomością jednego z następujących języków obcych: angielskiego, francuskiego, niemieckiego, hiszpańskiego, lub rosyjskiego i złożenia egzaminu w uczelni medycznej, sprawdzającego rozumienie tekstu pisanego, w szczególności literatury fachowej, porozumiewanie się z pacjentami i przedstawicielami innych zawodów medycznych. Wynik egzaminu z języka obcego jest dołączony do wszystkich dokumentów składanych przed przystąpieniem do egzaminu kończącego specjalizację. Znajomość języków obcych może być także potwierdzona certyfikatem studium języków obcych uczelni medycznej.

Egzamin końcowy:

Egzamin kończący specjalizację: Państwowy Egzamin Specjalizacyjny (PESoz) to egzamin dwuczęściowy, składający się z egzaminu praktycznego (polegającego na diagnozie i propozycji terapii dla wskazanego przypadku) i egzaminu teoretycznego.

Jako pierwszy przeprowadza się egzamin praktyczny, którego pozytywny wynik dopuszcza do egzaminu teoretycznego. Egzamin teoretyczny może być w formie ustnej i testowej. Egzamin teoretyczny jest przeprowadzany zgodnie z ramowym programem specjalizacji. Zadania egzaminacyjne dla PESoz opracowuje i ustala CEM w porozumieniu z konsultantem krajowym w dziedzinie audiologii i foniatryi odrębnie na każdą sesję egzaminacyjną.

3. Wewnętrzny system oceny jakości kształcenia.

Dla właściwego przebiegu procesu kształcenia poszczególne jednostki kształcące dokonują analizy i oceny zdobywanych umiejętności i wiadomości na podstawie informacji zbieranych od specjalizujących się i od kadry np. z wykorzystaniem ankiety. W porozumieniu z CMKP, które koordynuje i nadzoruje proces kształcenia - jednostki kształcące mogą dokonywać ewentualnych korekt w przebiegu zajęć i sposobie ich prowadzenia.